

HUBER protiv ŠVAJCARSKE

Presuda od 23. oktobra 1990. godine

NEZVANIČNI SAŽETAK I HISTORIJAT PREDMETA

A. Osnovne činjenice

Dana 11. avgusta 1983. godine okružni tužilac Züricha, g. J., izdao je nalog za hapšenje gđe Huber na osnovu sumnje da je uključena u lanac prostitucije i da je dala lažan iskaz. Dana 19. avgusta ona je puštena iz pritvora. U oktobru 1984. godine podignuta je optužnica protiv nje, potpisana od istog okružnog tužioca, u kojoj je bilo navedeno, *inter alia*, da je dala lažan iskaz u sudskom postupku. Okružni tužilac J. nije preuzeo ulogu zastupnika optužnice u postupku pred sudom - Okružnim sudom u Zürichu - iako je to mogao učiniti s obzirom da mu Kantonalni zakon o krivičnom postupku daje status stranke u postupku pred sudom.

Sud ("**trial court**") je oslobodio optuženu, ali je Žalbeni sud Kantona Zürich **našao** da je ona kriva za isto djelo u pokušaju i kaznio je novčanom kaznom od 4.000 švajcarskih franka. Tada je ona podnijela žalbu zbog pogrešne primjene prava i **javno-pravnu** žalbu Kasacionom sudu Kantona Zürich, odnosno Saveznom sudu, ali su obje žalbe bile neuspješne.

B. Postupak pred Komisijom za ljudska prava

Predstavka je uložena Komisiji 27. februara 1987. godine. Proglašena je prihvatljivom 9. jula 1988. godine.

U svom izvještaju od 10. aprila 1989. godine Komisija je utvrdila činjenice predmeta i iznijela mišljenje da je član 5. stav 3. povrijeđen (dvanaest glasova protiv dva).

Predmet je upućen Sudu od strane Komisije dana 13. jula 1989. godine i od strane švajcarske vlade dana 28. jula 1989. godine.

IZVOD IZ PRESUDE

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANA 5. stav 3.

37. Podnosilac predstavke je navela povredu člana 5. stav 3. Konvencije u mjeri u kojoj je osigurano da "svako ko je uhapšen ili lišen slobode prema odredbama stava 1. (c)» člana 5. ima pravo "odmah biti izveden pred sudiju ili drugo službeno lice zakonom ovlašteno da vrši sudsku vlast".

Prema njenim navodima, okružni tužilac J. nije pružio neophodnu garanciju nezavisnosti s obzirom da je odredio njen pritvor, zatim podigao optužnicu i konačno preuzeo ulogu ovlaštenog tužioca u postupku pred sudom.

Gđa Huber je nadalje osporila da se uopće tužilac (Ankläger) može smatrati "službenim licem" u smislu člana 5. stav 3. U predmetnom slučaju, od raznih uloga okružnog tužioca za koje je bio pozvan da ih obavlja, gonjenje preovlađuje dužnost utvrđivanja dokaza kako inkriminirajućih tako i onih drugih bez ikakve razlike.

38. Komisija je bila mišljenja da se g. J. ne može smatrati nezavisnim od strana u postupku pošto je on mogao biti od jedna od njih, odnosno to je i bio.

Njen predstavnik je pozvao Sud da odstupi od presude Schiesser od 4. decembra 1979. godine (Serija A br. 34.), koja se također odnosi na status i obaveze okružnog tužioca Kantona Zürich. Prema mišljenju predstavnika, sudska praksa se izmijenila u odnosu na princip da tužilačke i sudske funkcije moraju biti potpuno odvojene; takva odvojenost je, smatra on, bila neophodna u toj fazi razvoja zaštite ljudskih prava u Evropi.

S tim u vezi on je naveo razliku između predmeta Schiesser i Huber. U ranijem, okružni tužilac nije preuzeo ulogu tužioca, dok je u kasnijem on podigao optužnicu. Predstavnik nije pridao odlučujući značaj tome, pošto su okolnosti te uloge određene kasnijim tokom krivičnog postupka, a zakonitost tužiteljeve radnje u vezi sa članom 5. stav 3. treba, prema njegovom mišljenju, biti jasna na prvi pogled.

39. Vlada je tvrdila da je okružni tužilac, u stvari, unatoč njegovom nazivu, istražni sudija. Stoga se on može jasno razlikovati od ovlaštenog tužioca, kojeg je Sud razmatrao u predmetima Skoogström (presuda od 2. oktobra 1984.god., Serija A br. 83) i Pauwels (presuda od 26. maja 1988.god., Serija A br. 135). Jasno je da je na

njemu da podigne optužnicu, ali kantonalni zakon ga obavezuje da uzme u obzir dokaze, inkriminirajuće i koji idu u korist, bez izlaganja osnova sumnje ili kakvog drugog pravnog razmatranja (v. stav 26. gore).

U predmetnom slučaju on je potpuno nezavisno naredio hapšenje gđe Huber i u toj fazi se od njega nije tražilo izjašnjenje o njenoj krivici. Puka činjenica da je on, četrnaest mjeseci kasnije, podigao optužnicu, ne bi mogla retroaktivno ugroziti njegovu nezavisnost; Vlada je u potpunosti podržala obrazloženje Federalnog suda dato u presudi od 14. marta 1989. godine, prema kojem uloga okružnog tužioca treba da bude isključivo razmatrana u doba hapšenja, bez obzira na mogućnost da on kasnije ima ulogu tužioca (v. stav 31 gore).

Štaviše, podnosilac predstavke nije osporila nalog za hapšenje, niti zakonitost njenog lišenja slobode u toku istrage, shodno članu 5. stav 4, niti je osporila istražne mjere. Nadalje, ona nije bila neupućena da g. J. može kasnije imati drugu ulogu.

Niti je ikada tvrdila da je on bio pristrasan prema njoj. Općenito, prema vladinom mišljenju, teško je predvidjeti što bi optuženik mogao dobiti time da optužnicu podiže drugi sudski službenik, a ne službenik koji je odgovoran za njegovo hapšenje.

Schiesser presuda, prema stanovištu Vlade, je ostavila otvoreno pitanje usaglašenosti sa Konvencijom pitanje kombinacija uloga istrage (instruction) i tužilaštva. Nadalje, Komisija i Sud su zasnivali tada svoje odluke na osnovu sveobuhvatnog uzimanja u obzir brojnih faktora; izdvojena okolnost - podizanje optužnice - ne bi mogla opravdati izmjenu njihove prakse. Švajcarske vlasti su stoga bila ovlaštene da se oslone na gore pomenutu presudu u takvim okolnostima, osim ako postoje presudni razlozi kao što bi bio očiti propust okružnog tužioca da obavlja svoje dužnosti ili njegova *ultra vires* radnja.

Vlada je konačno skrenula pažnju na dva svojstva ciriškog sistema, koja, prema njoj, garantuju, ukoliko je neophodno, objektivnu i subjektivnu nepristrasnost okružnih tužilaca. To su usvajanje Kantonalnog zakona o krivičnom postupku referendumom i izbor predmetnih službenika prema direktnom propisu o izboru na četverogodišnji obnovljivi period.

40. Sud na početku zapaža da je jedino sporno pitanje nepristrasnost ciriškog Okružnog tužioca u momentu davanja naloga za hapšenje. Gđa Huber nije osporila da je on bio nezavisan od izvršne vlasti, da ju je on saslušao prije nego što ju je lišio slobode u toku istrage i da je on sa jednakom pažnjom istražio okolnosti koje idu u korist i na štetu takvog lišavanja slobode.

41. U predmetnom slučaju g. J. se prvo umiješao u fazi istrage. On je razmatrao da li je bilo neophodno optužiti podnosioca žalbe i naredio njeno lišavanje slobode u toku istrage, te je preuzeo istragu (član 31. StPO).

Najzad, četrnaest mjeseci nakon njenog hapšenja, on je kao tužilac podigao optužnicu. Međutim, on nije preuzeo ulogu zastupnika optužnice u sudskom postupku pred ciriškim okružnim sudom, premda je to mogao s obzirom da Kantonalni zakon o krivičnom postupku daje status strane u sudskom postupku (član 178 stav 1. StPO- v. stavove 27 i 33 gore).

42. U nekoliko presuda koje su donesene nakon presude Schiesser od 4. 12. 1979. godine i koje se odnose na nizozemsko zakonodavstvo u pogledu hapšenja i lišavanja slobode vojnog osoblja (presuda od 22. maja 1984. god. u predmetu De Jong, Baljet i van den Brink, Serija A br. 77, str. 24, stav 49; presuda od istog dana u predmetu Van

der Sluijs, Zuiderveld i Klappe, Serija A. br. 78, str. 19, stav 44; i presuda Duinhof i Duijf presuda od istog dana, Serija A. br. 79, str. 17, stav 38.) Sud je našao da auditeur-militair, koji je naredio lišenje slobode podnosioca žalbe, može također biti pozvan da preuzme, u istim predmetima, ulogu tužioca nakon upućivanja predmeta Vojnom sudu. Iz ovoga proizlazi da on ne bi mogao biti "nezavisan od strana" u prethodnom toku postupka upravo stoga što je bio "obavezan" da bude jedna od strana u narednom toku postupka.

43. Sud ne vidi nijedan razlog za donošenje različitog zaključka u predmetnom slučaju u pogledu krivičnog prava predviđenog redovnim zakonom. Konvencija jasno ne isključuje mogućnost da sudski službenik koji naređuje lišenje slobode obavlja druge dužnosti, ali njegova pojava nepistrasnost je podložna otvorenoj sumnji (v. presuda u predmetu Pauwels citirana gore, Serija A. br. 135., str. 18-19, stav 38., i, *mutatis mutandis*, presuda od 1. oktobra 1982. god. u predmetu Piersack, Serija A br. 53, str. 16, stav 31, presuda od 26. oktobra 1984.god. u predmetu De Cubber, Serija A. br. 86, str. 16, stav 30 i presuda od 24. maja 1989.god. u predmetu Hauschildt, Serija A. br. 154, str. 23, stav 52 in fine) ukoliko je ovlašten da se umiješa u kasniji krivični postupak kao zastupnik optužbe.

Pošto je to bio slučaj u ovom predmetu (v. stavove 26-27 gore), član 5. stav 3. je povrijeđen.

II. PRIMJENA ČLANA 50.

42. Prema članu 50.Konvencije:

"Ako Sud utvrdi da je odluka ili mjera sudskog organa ili bilo kojeg drugog organa visoke strane ugovornice, u cjelini ili djelimično, u suprotnosti sa obavezama koje proističu iz ove konvencije, i kada unutrašnje pravo navedene članice omogućava samo djelomično obeštećenje za posljedice takve odluke ili mjere, Sud će svojom odlukom pružiti oštećenoj strani pravično zadovoljenje, ukoliko je potrebno."

Shodno toj odredbi, podnosilac predstavke je tražilo obeštećenje i naknadu njenih troškova.

A. Šteta

45. Gđa. Huber je tvrdila da je pretrpila štetu kao rezultat kršenja zahtjeva člana 5. stav 3. i tražila je sumu od 24.000 švajcarskih franaka u pogledu "proizvoljnog lišenja slobode" i naknadu za osmodnevnu izgublenu zaradu u iznosu od 1.200 švajcarskih franaka.

Vlada je osporila bilo kakvu uzročnu vezu između osporene povrede i štete koja je nastala lišenjem slobode gospođe Huber, čiju zakonitost ni na koji način nije osporila u to doba.

Predstavnik Komisije je podržao mišljenje Vlade u pogledu materijalne štete, dok je Sudu ostavio otvoreno pitanje postojanja i visine nematerijalne štete.

46. Prema stanovištu Suda, pravično zadovoljenje može biti dosuđeno samo u pogledu štete prouzrokovane lišenjem slobode koju podnosilac ne bi pretpjela da su joj date garancije iz člana 5. stav 3. Dokazi, međutim, ne daju nikakav razlog za predstavku da se lišenje slobode u toku istrage ne bi desilo ukoliko bi davanje naloga za lišenje slobode bilo unutar nadležnosti sudskog službenika koji bi pružio takve garancije (v., *mutatis mutandis*, presuda u predmetu Pauwels citirana gore, Serija A br. 135, str. 20 stavovi 43-44). Ukratko, nije utvrđeno da je nastala bilo kakva materijalna šteta povodom nađene povrede.

Preostaje nematerijalna šteta. Čak i ako je podnosilac predstavke pretrpjela takvu štetu, ova presuda joj obezbjeđuje dovoljno pravično zadovoljenje u okolnostima slučaja (v., između ostalih izvora, *mutatis mutandis*, presudu od 30. marta 1989. god. u predmetu Lamy, Serija A. br. 15, str. 19, stav 42).

B. Troškovi i izdaci

47. Gđa Huber je tražila naknadu troškova i izdataka nastalih u toku postupka pred švajcarskim sudovima i organima Konvencije.

1. Troškovi koji se odnose na postupak u državi

48. Podnosilac predstavke je na prvom mjestu tražila polovinu dosuđenih troškova postupka protiv nje pred domaćim sudovima, to jest 732 švajcarska franka, zajedno za 360 švajcarskih franaka naknade za njenog advokata.

Vlada je prihvatila prvu sumu, te nije prigovorila na drugu. Predstavnik Komisije je smatrao da su one prihvatljive.

Sud se slaže. Švajcarska stoga treba da nadoknadi gospođi Huber 1.092 švajcarska franka.

2. Troškovi koji se odnose na evropski postupak

49. U pogledu troškova pretrpljenih u vezi sa evropskim postupkom, podnosilac predstavke je na prvom mjestu tražila za svoje advokate sumu od 3.395,50 švajcarskih franaka (g. Schonenberger) i 9.565 švajcarskih franaka (g. Mäder).

Vlada je smatrala da su ti iznosi "očito pretjerani" u pogledu kratkoće pismenih zapažanja i činjenice da nije bilo održano saslušanje pred Komisijom, zajedno sa činjenicom da nikakav podnesak nije podnesen Sudu; ona se složila da isplati ukupan iznos od 3.000 švajcarskih franaka dvojici advokata.

Sud dijeli mišljenje predstavnika Komisije da je ovaj prijedlog razuman i potvrđuje ga.

50. Gđa Huber je također tražila 300 švajcarskih franaka za prisustvovanje raspravi pred Sudom, a što se odnosi na njenu nemogućnost da radi dva dana, i 400 švajcarskih franaka u pogledu njenih troškova putovanja i dodatnih izdataka. Vlada i Predstavnik Komisije nisu ovo komentarisali.

Sud smatra da Švajcarska mora nadoknaditi izdatke podnosiocu predstavke, ali se ne zahtijeva obeštećenje izgubljenih primanja.

IZ OVIH RAZLOGA SUD

1. *Odlučuje*, sa dvadeset jedan glas za i sedam protiv, da je povrijeđen član 5. stav 3., Konvencije;
2. *Odlučuje* jednoglasno da je tužena država dužna da isplati podnosiocu predstavke, u pogledu troškova i izdataka, iznos od 4.492 (četiri hiljade četiri stotine devedeset dva) švajcarska franka;
3. *Odbija* jednoglasno ostatak zahtjeva za pravično zadovoljenje.

Presuda je sačinjena na engleskom i francuskom, i objavljena na javnoj raspravi u Zgradi ljudskih prava u Strasbourgu, dana 23. oktobra 1990. godine.

Rolv RYSSDAL
Predsjednik

Marc-André EISSEN
Registrar

U skladu sa članom 51. stav 2. Konvencije i Pravilom 53. stav 2. Pravila Suda, oprečno mišljenje g. Matschera priloženo je ovoj presudi.

R. R.

M.-A. E.

OPREČNO MIŠLJENJE SUDIJE MATSCHERA

Ja potvrđujem odluku **Vijeća** da prenese svoju nadležnost tako da Sud plenarno može da definiše djelokrug člana 5. stav 3. Konvencije, te time precizira svoju praksu, koja je nekako neodređena u ovoj oblasti, i da jasna uputstva za države ugovornice.

Međutim, ja sam imao na umu da će presuda Schiesser (Serija A. br. 34.) biti potvrđena, sa izmjenom nekih nejasnih elemenata, a ne nadomještena. Stoga nisam mogao podržati zaključak koji je većina u Sudu donijela.

U tom pogledu, predlažem da iznesem brojne argumente koji za mene izgledaju bitni.

1. Problem u pitanju je interpretacija fraze "sudija ili drugo službeno lice zakonom ovlašteno da vrši sudsku vlast". Dok se djelokrug riječi "sudija" (ili "sud" /"tribunal") u okviru značenja člana 5. stavovi 3. i 4. i člana 6. Konvencije može smatrati kao određen, izraz "...drugo službeno lice..." je predmet spora.

Početna tačka mog obrazloženja je da, ukoliko za vršenje vlasti pomenute u članu 5. stav 3. (tj. prvo preispitivanje zakonitosti lišenja slobode shodno članu 5. stav 1. c.) oni koji su odgovorni za pisanje Konvencije upućuju na dvije alternative i različite organe, ti organi ne moraju zadovoljavati iste kriterije, inače bi razlika na koju se upućuje bila besmislena, što bi bilo apsurdno. Princip u tumačenju pravnog teksta je da se tumačenje koje predstavlja apsurd ne pretpostavlja.

Stoga je neophodno definisati kriterije za određivanje "službenog lica" ili drugim riječima razmotriti na koji način "drugo službeno lice" treba razlikovati od "sudije".

Kriteriji koje je Sud navodi s tim u vezi u presudi Schiesser (citirana gore, stav 31.) mogu se sažeti kako slijedi:

- (a) institucionalne garancije: nezavisnost vis-à-vis izvršne vlasti i strana,
- (b) procesne garancije: obaveza službenog lica u pitanju da lično sasluša optuženog dovedenog pred njega;

- (c) materijalne garancije: odluka o produženju pritvora ili puštanja na slobodu treba da bude donesena pozivajući se na pravne kriterije, nakon razmatranja okolnosti koji idu u korist i koje idu na štetu, ovlaštenje za naredbu puštanja na slobodu ukoliko ne postoji dovoljno razloga da se opravda lišenje slobode.

Formulacija i primjena kriterija (b) i (c) teško da pokreću bilo kakve probleme, to je također istina za prvi dio kriterija (a): nezavisnost vis-à-vis izvršne vlasti. Jasno je da se organ ne može smatrati kao "službeno lice...[koje vrši] sudsku vlast" gdje je on pod vlašću izvršne vlasti, drugim riječima gdje on prima uputstva od ove potonje.

Situacija je, međutim, drugačija u pogledu drugog dijela kriterija (a): nezavisnost u vezi sa stranama. Priznajem da imam sumnje u pogledu ovog pitanja. Formula je bila posuđena iz presude Neumeister (Serija A br. 8, str. 44), gdje se to odnosi na Sud u pogledu značenja člana 5. stav 4. (tribunal u članu 6.), i gdje je u potpunosti primjenjiva, dok u fazi prvog ispitivanja zakonitosti lišenja slobode u okviru značenja člana 5. stav 3, prema mom mišljenju, jedva da je odgovarajuće govoriti o "stranama" u smislu sudskog značenja riječi, u toj fazi, bitno je jedino da je organ koji odlučuje o lišenju slobode nezavisan od izvršne vlasti.

Sud je zaista presudi Schiesser (stavovi 32 i 33) dao brojna zapažanja u pogledu pitanja da li istodobno ili uzastopno vršenje uloge tužioca, čime tužilac postiže status "strane", može negativno uticati na nezavisnost okružnog tužioca kada donosi svoju odluku o lišavanju slobode, mjeru koja pripada istražnom postupku. Međutim, to je dato samo u namjeri da se odgovori na tvrdnju podnosioca žalbe i manjine članova Komisije, da takva kombinacija uloga ugrožava nezavisnost okružnog tužioca. Konačno, bez apstraktnog izražavanja mišljenja o ovoj tvrdnji, Sud ju je odbacio u predmetu koji se razmatra, jer okružni tužilac nije vršio ulogu tužioca. Samo u kasnijim presudama, uručenim u sasvim drugačijim okolnostima - one su se odnosile na vojno pravosuđe u Nizozemskoj i Belgiji - gdje je Sud našao da je kombinacija uloga - stvarna ili samo teoretski moguća - uticala na nezavisnost sudskog službenika pozvanog da odluči da li lišenje slobode optužene osobe treba da se nastavi.

Štaviše, u predmetnim slučajevima postojale su i druge okolnosti koje su navele Sud da spriječi - ili da stavi u pitanje da li - "službeno lice" ispunjava zahtjeve predviđene članom 5. stav 3.

Ja bih dodao da je jedino u ovim kasnijim odlukama Sud – ispravno - također uputio na uslov nepristrasnosti koji je povezan sa pojmom " službenog lica" u okviru značenja člana 5. stav 3. (v. presudu Pauwels, Serija A br. 135, str. 18 stav 37).

Ja zaključujem da "službeno lice" u okviru značenja člana 5. stav 3. mora zadovoljavati zahtjeve predviđene u presudi Schiesser, isključujući one koje se odnose na nezavisnost vis-à-vis strana, što nema značaja u fazi prvog ispitivanja zakonitosti lišavanja slobode, i dodajući vrlo bitni uslov nepristrasnosti.

Gdje sudski službenik zadovoljava te uslove, " svrha člana 5. stav 3. [koja] je da utvrdi postupak sudskog razmatranja i, na osnovu toga, da specifične garancije osobama lišenim slobode"- riječima sudije Ryssdala u njegovom oprečnom mišljenju u presudi Schiesser (Serija A br.35, str.19) - je postignuta. Zahtjev više bi, u stvari, bio jednak primjeni istih kriterija za "službeno lice" u okviru značenja člana 5. stav 3. kao za "sudiju" (ili "sud"/ "tribunal") u okviru značenja člana 5. stava 4. i 6, drugim riječima, otklanjanje bilo koje razlike među njima, što nije po tekstu Konvencije, koja namjerno pravi razliku između dvije mogućnosti, niti duh iste zemalja koje podržavaju tu ideju, niti bi to služilo legitimnim interesima pojedinaca u pitanju.

2. Nedavne odluke Suda u pogledu krivičnih postupaka su često razmatrale pitanje kombinacije uloga tužilaštva, istrage i presuđenja. U određenim slučajevima takva kombinacija može biti suprotna Konvenciji, u drugim može samo dovesti do problema, ali bez neumitne nesaglasnosti sa zahtjevima tog instrumenta.

Općenito, Konvencija ni na koji način ne zahtijeva razdvajanje uloga u pitanju, premda je to, u interesu pravilnog funkcionisanja pravosuđa, poželjno zato što obezbjeđuju maksimalne garancije pojedincima u pitanju.

Tako, na primjer, za dijela manjeg značaja, zakonodavstvo nekoliko država povjerava istragu istom sudiji koji naknadno vodi postupak i donosi presudu. U drugim pravnim sistemima, institucija istražnog sudije ne postoji, zadatak istrage potpada pod javnog tužioca, drugim riječima organe tužilaštva. U tim sistemima može se takođe desiti da određene istražne mjere budu ostavljene sudiji u postupku.

U principu se ne može kritikovati ova kombinacija uloga sa gledišta Konvencije, premda je, kao što sam upravo naveo, odvojenost poželjna. Tačno iz ovog razloga, sa većinom kolega nisam bio u mogućnosti da se složim u predmetu Hauschildt (Serija A. br. 154. izdvojeno mišljenje, str. 30). Štaviše, šta sa situacijom u kojoj sudija odluči na pretresu da zadrži optuženog u pritvoru? Je li on sada spriječen da donosi ovu odluku predviđenu članom 5. stv 3. zato što kao sudiji (**trial judge**)

njemu nedostaje nezavisnost i nepristrasnost u tom pogledu, ili da li on više nije nezavisan i nepristrasan kako je predviđeno članom 6. stav 1. zato što je donio odluku o pritvoru?

Međutim, ukoliko pravni sistem predviđa odvajanje kao dodatnu garanciju objektivnosti i nepristrasnosti, naknadno vršenje uloge presuđenja od strane istog pravosudnog organa kome je ranije bila povjerena uloga optužbe ili istrage u istom predmetu krši član 6. Konvencije (Piersack, Serija A. br. 53, De Cubber, Serija A. br. 86).

Ja ne smatram da je izmjena ovog reda ideja dozvoljena, pa ni "*mutatis mutandis*" (kao i u ovoj presudi u stavu 43.) pošto je situacija potpuno drugačija u dva slučaja. Prema mom mišljenju, u namjeri da se utvrdi nezavisnost ili nepristrasnost člana pravosuđa, neophodno je razmotriti prvu fazu, drugim riječima u predmetnom slučaju jedino je pozicija okružnog tužioca u momentu odlučivanja o nastavku pritvora odlučujuća. U toj fazi on može donijeti svoju odluku - mjeru koja se odnosi na postupak istrage - kao potpuno nezavisan i nepristrasan organ bez obzira na činjenicu što će u kasnijoj fazi postupka on biti - ili bi mogao biti - pozvan da u istom predmetu obavlja druge funkcije, tj. podizanje optužnice ili njeno zastupanje na sudu, dobivajući time status "strane" kao što je predviđeno članom 178. stav 1. ciriškog Zakona o krivičnom postupku (koji se odnosi, *inter alia*, na okružnog tužioca).

Uzimajući, *mutatis mutandis*, navedena obrazloženja u presudama Piersack i De Cubber (*supra*), može možda biti argumentovano da, u kasnijoj fazi, pošto je on vršio određenu ulogu prije u istrazi, okružni tužilac ne bi više bio nezavisan i nepristrasan predstavnik tužilaštva. Međutim, niti jedna odredba Konvencije ne ovlašćuje optuženog da ima kao "protivnika" nezavisnog i nepristrasnog tužioca.

KLJUČNE RIJEČI:

Pokrenuti postupak/

Pravično zadovoljenje/